

Finanspolitiska rådets rapport 2018

17 maj 2018

Finanspolitiken är förenlig med överskotts målet

Finanspolitiken och överskottsmålet

- Om man blickar bakåt har målet om ett offentligt sparande på 1 procent av BNP i genomsnitt över en konjunkturcykel inte uppnåtts
- Det offentliga sparandet har heller inte nått upp till 1/3 procent av BNP under de gångna åtta åren

Men:

- Om man blickar framåt bedömer vi att det strukturella sparandet som regeringen beräknar för 2018–2019 är förenligt med både det gällande och det nya lägre överskottsmålet

Offentligt finansiellt sparande

	2016	2017	2018	2019	2020
Finansiellt sparande	0,9	1,0	0,9	1,0	1,5
Strukturellt sparande	1,0	0,8	0,6	0,7	1,1
10-årsgenomsnitt	0,2	0,0	-0,2	0,0	0,2
7-årsindikatorn	0,2	0,6	--	--	--
8-årsgenomsnitt	-0,5	-0,2	-0,1	0,0	0,3

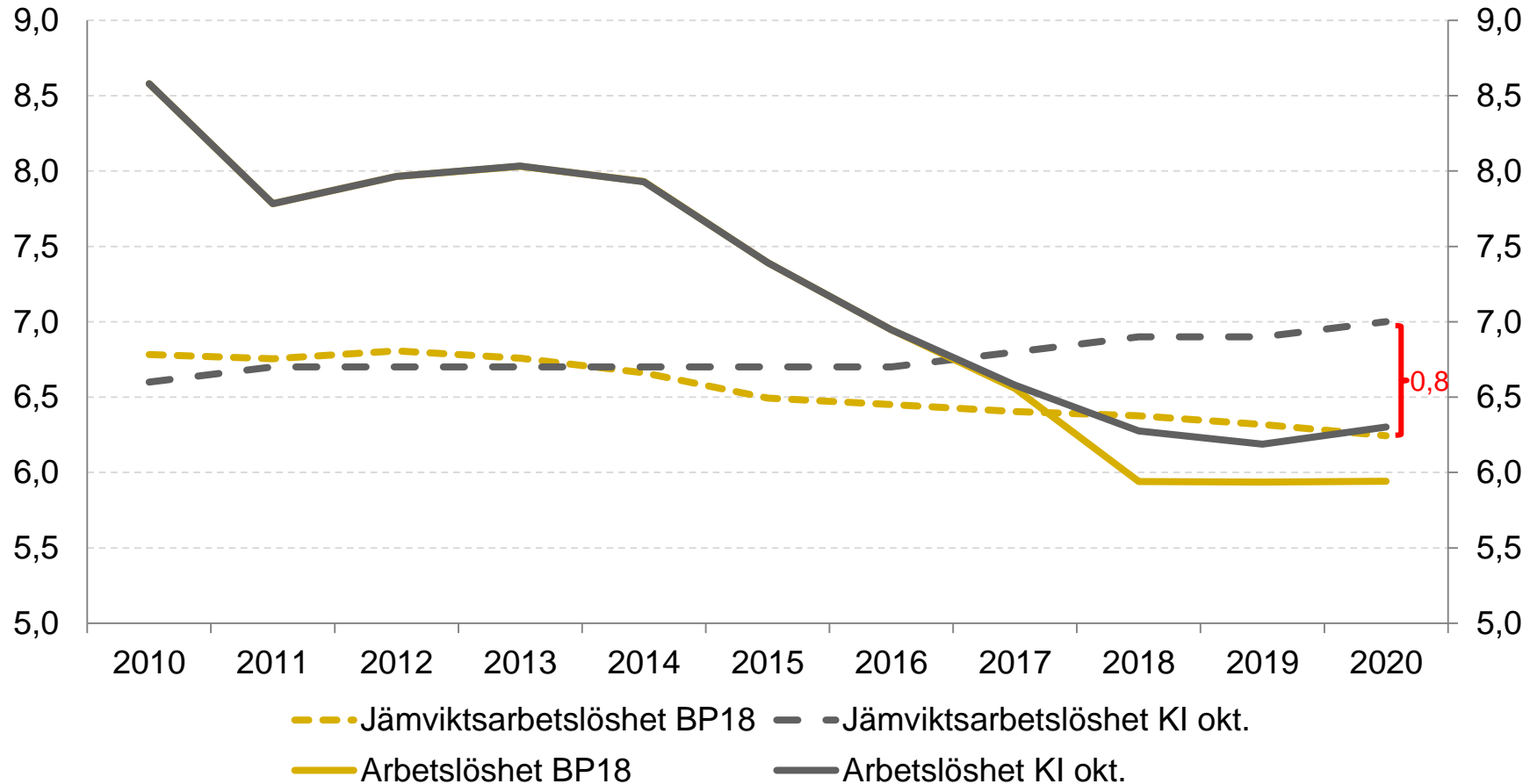
Källa: BP18.

Regeringens beräkningar är optimistiska

- Förutsätter en gynnsammare underliggande utveckling än Konjunkturinstitutet och Ekonomistyrningsverket

Regeringens och KI:s syn på arbetslöshet och jämviktsarbetslöshet hösten 2017

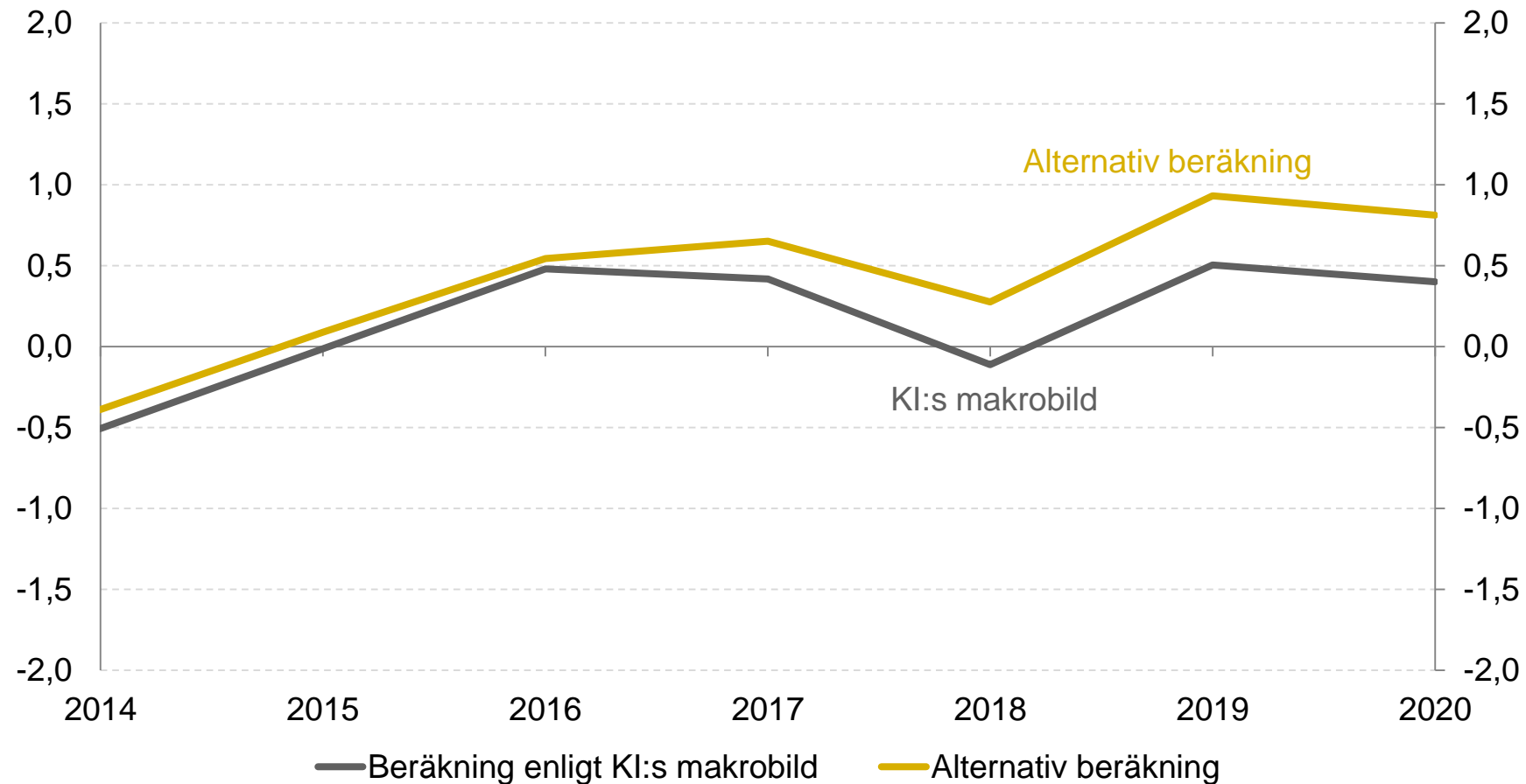
Procent av arbetskraften

Källa: BP18 och Konjunkturinstitutet.

Strukturellt sparande med regeringens resp. KI:s jämviktsarbetslöshet

Procent av potentiell BNP

Källa: Konjunkturinstitutet, BP18 och egna beräkningar.

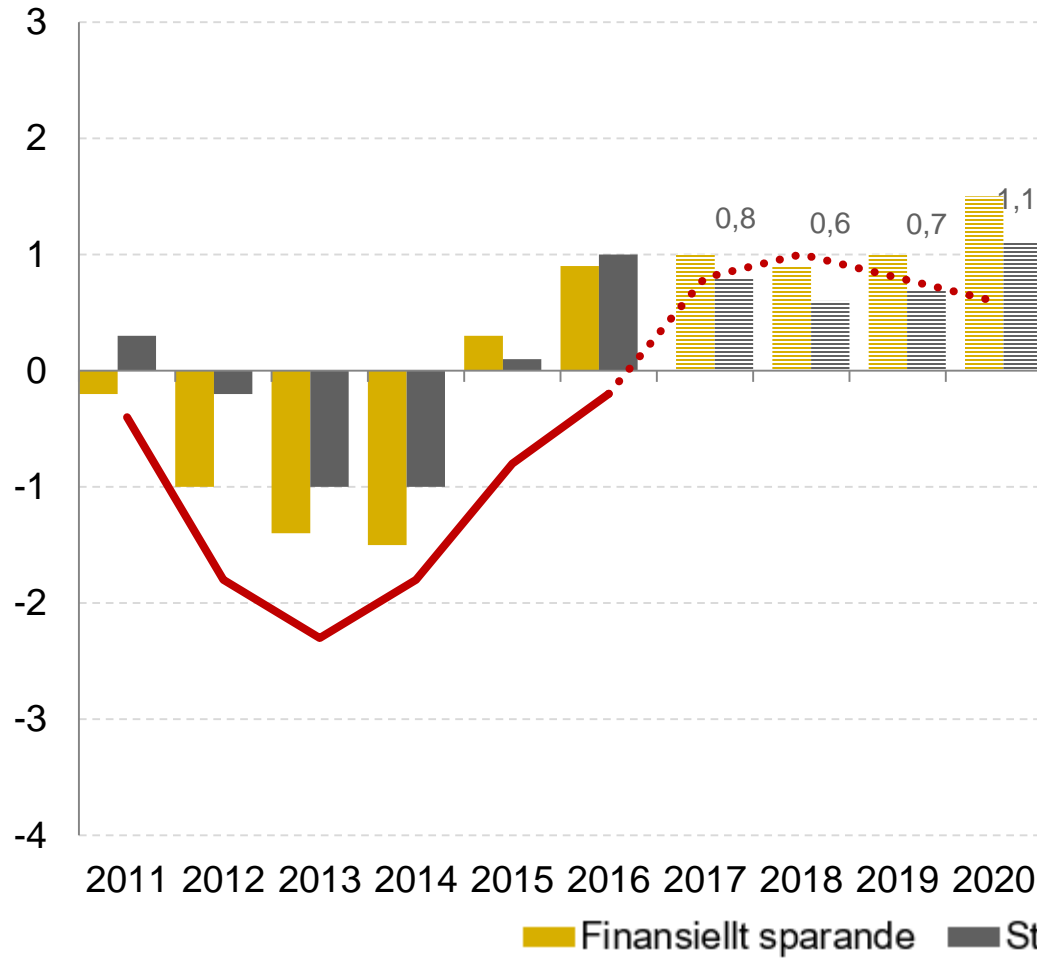
Finanspolitiken är inte anpassad till konjunkturen

Finanspolitiken är alltför expansiv

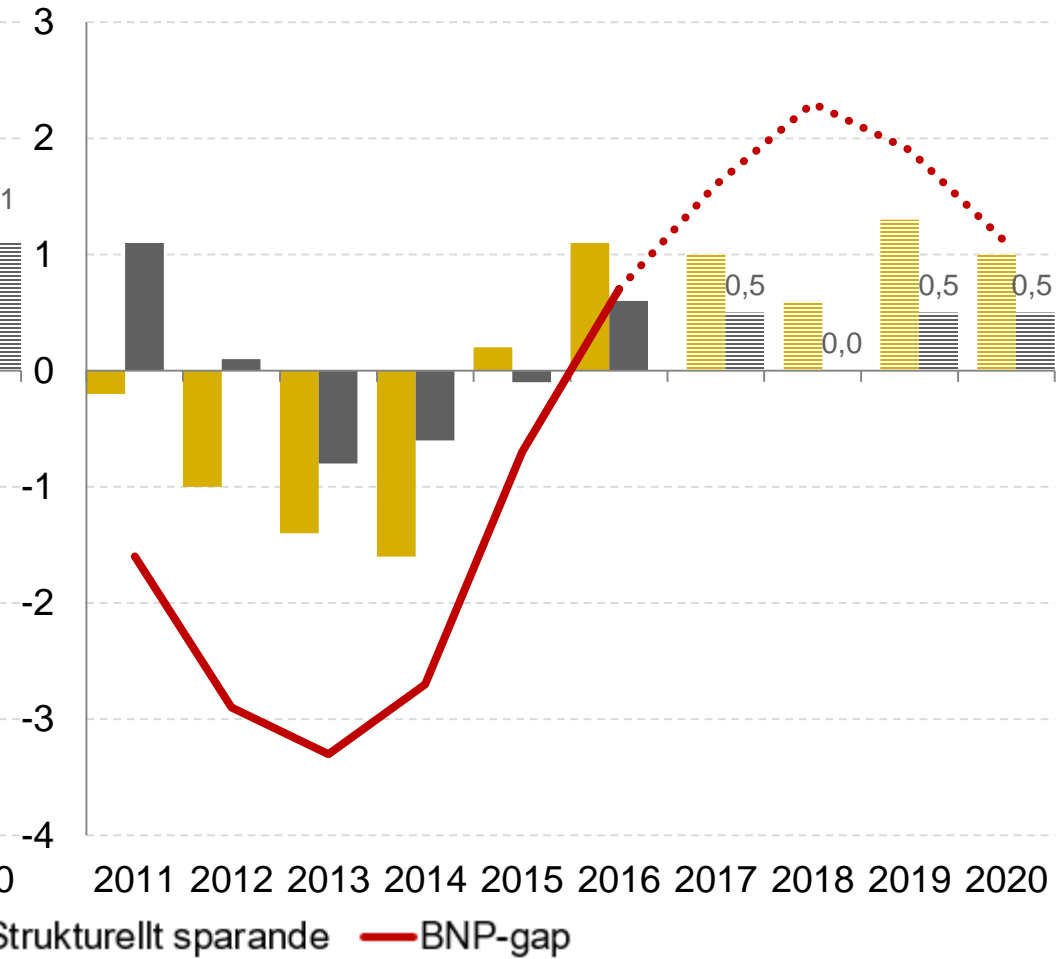
- Svensk ekonomi har sedan flera år haft en allt starkare konjunktur
- Trots detta har den aktiva finanspolitiken snarare förstärkt än dämpat konjunkturuppgången; det konjunkturjusterade sparandet har minskat i ett par års tid
- Regeringen har lagt för liten vikt vid överskotts målet när det gäller att anpassa finanspolitiken till konjunkturen
- Finanspolitiken är därför inte väl avvägd

Finansiellt och strukturellt sparande samt BNP-gap

Budgetpropositionen för 2018

Konjunkturinstitutet oktober 2017

Källa: BP18 och Konjunkturinstitutet.

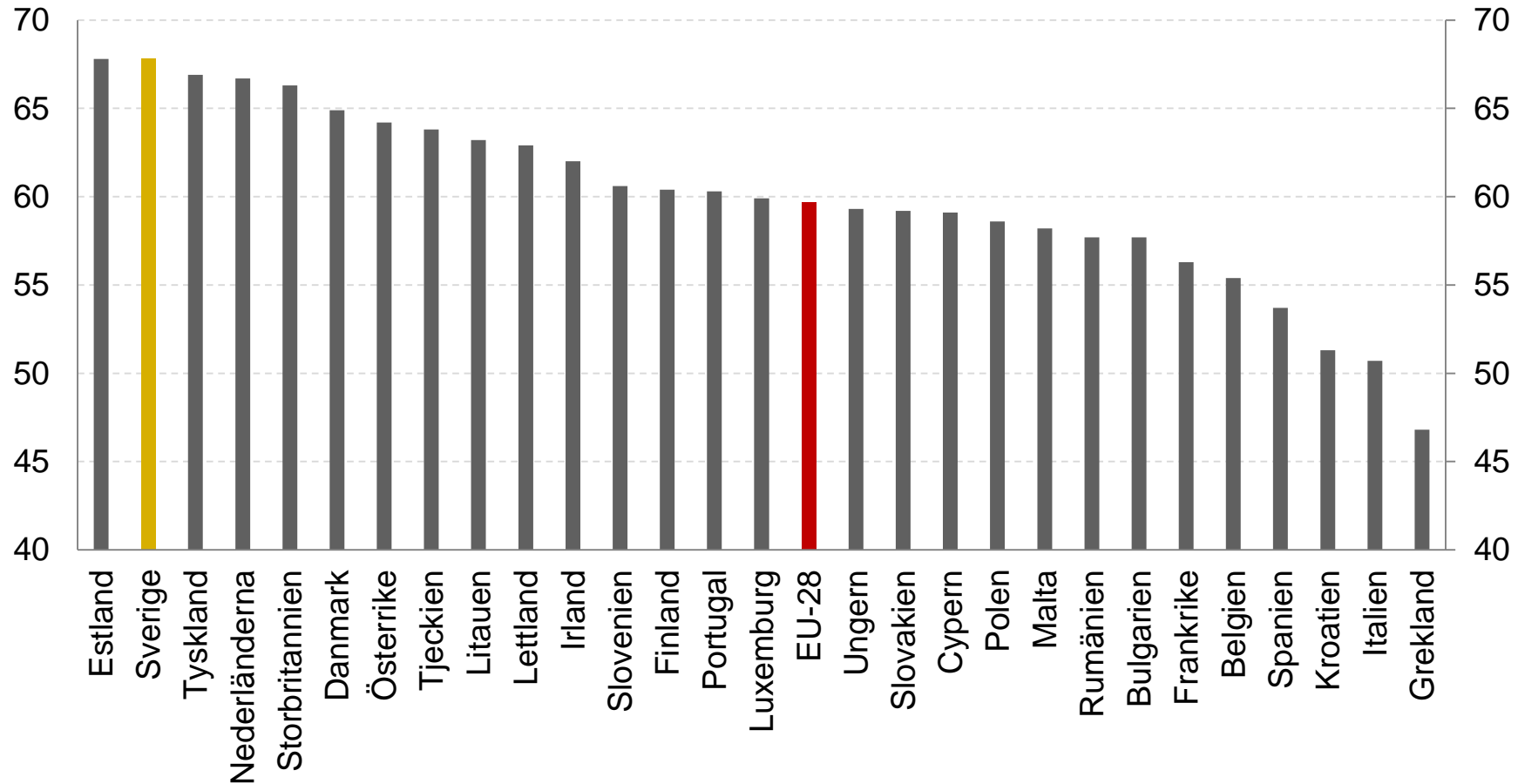
Stramare finanspolitik krävs

- Finanspolitiken borde vara mer åtstramande för att:
 - ➔ minska risken för överhettning
 - ➔ öka framtida utrymme för konjunkturstabiliserande åtgärder
 - ➔ undvika en fortsatt procyklisk finanspolitik
- Rådet menar också, till skillnad från regeringen, att det i dagsläget inte finns skäl för finanspolitiken att understödja penningpolitiken

Högre krav på arbetsmarknadspolitiken framöver

Sverige har högst sysselsättningsgrad i EU...

Procent av befolkningen

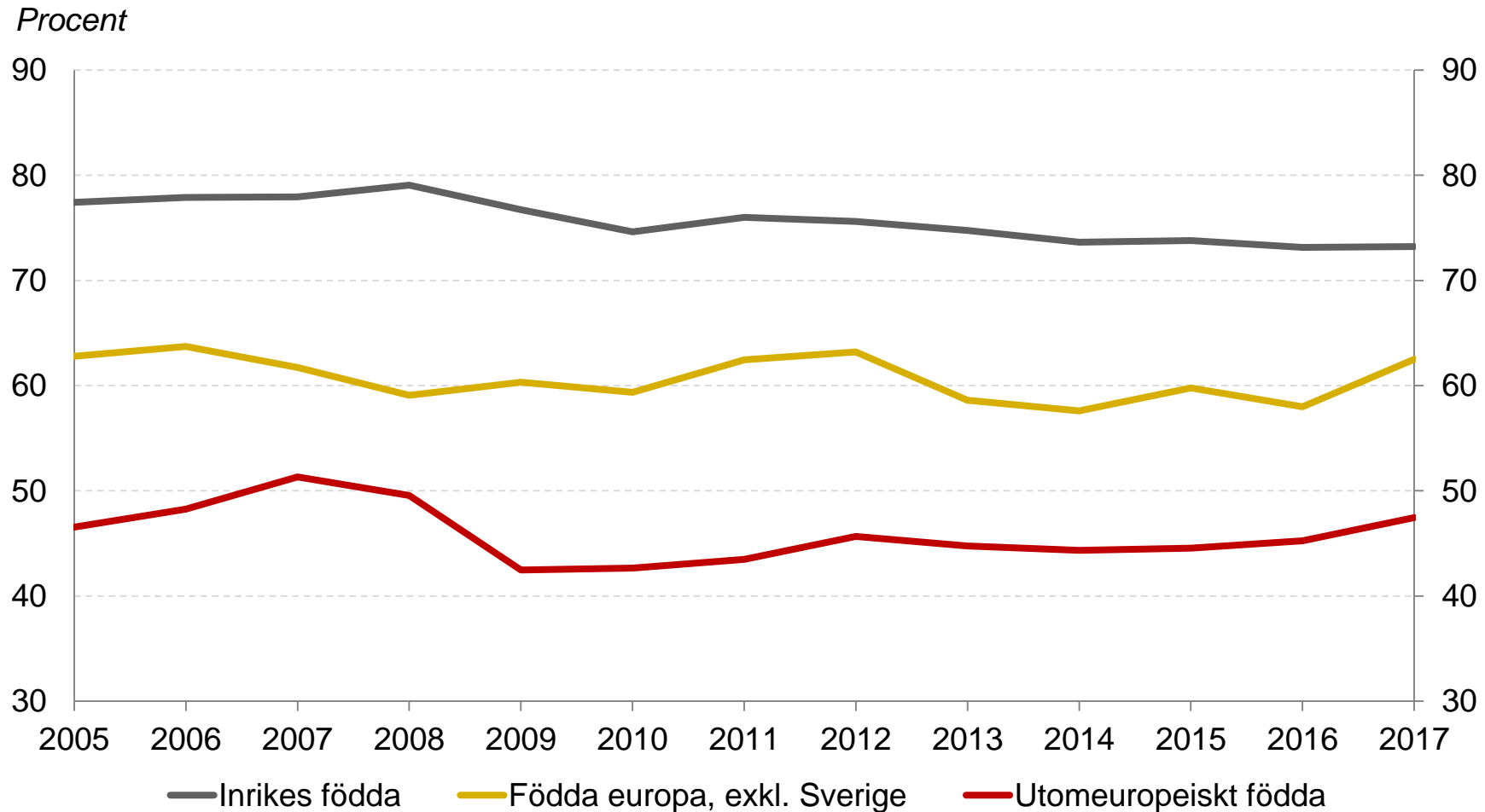

Källa: Eurostat.

...men det finns problem på arbetsmarknaden

- Betydande skillnader i sysselsättning och arbetslöshet mellan inrikes- och utrikesfödda, i synnerhet utomeuropeiskt födda

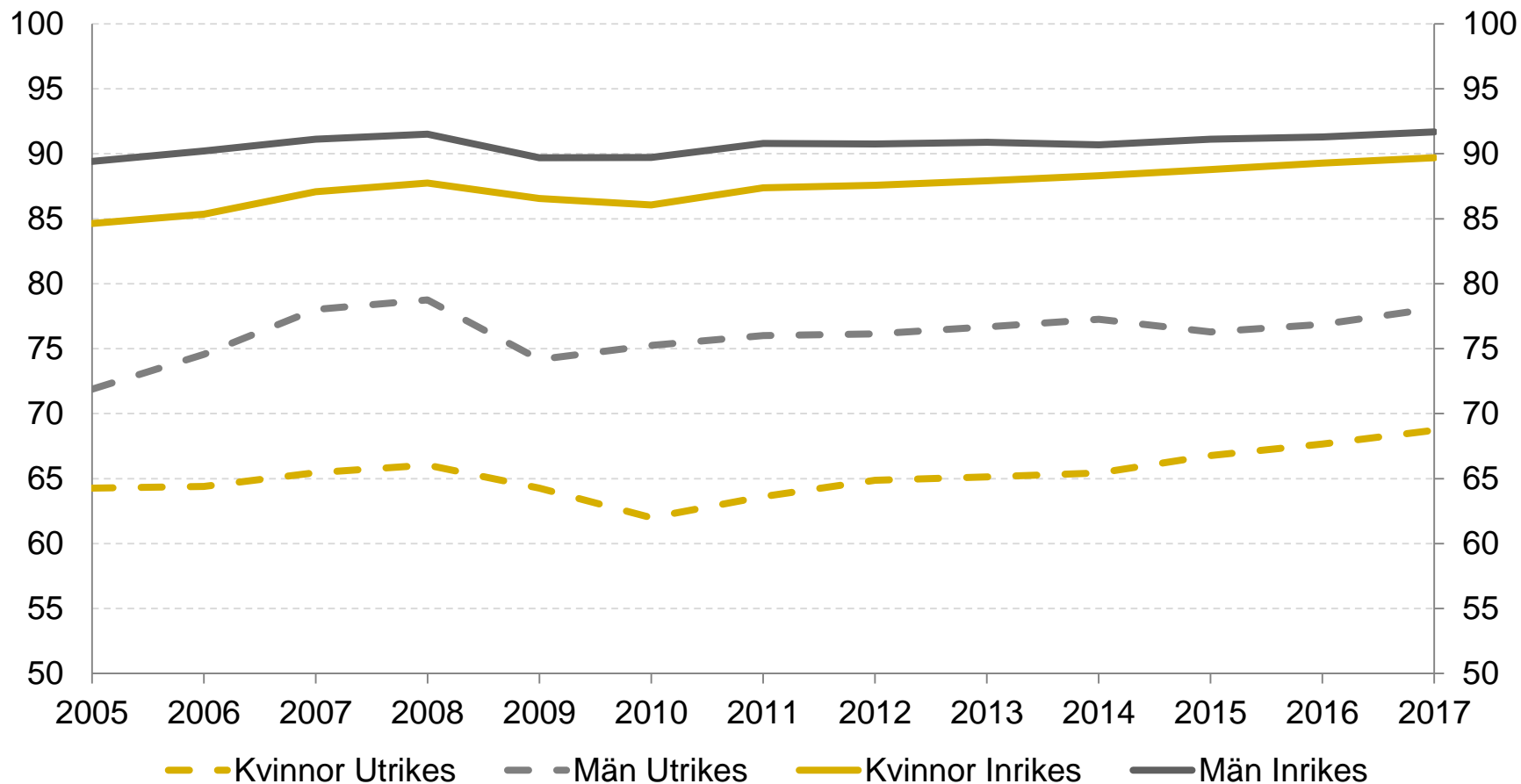
Sysselsättningsgrad efter ursprung, förgymnasial utbildning 25-54 år

Källa: SCB (AKU) och egna beräkningar.

Sysselsättningsgrad efter ursprung och kön

Procent av befolkningen, 25-54 år

Källa: SCB (AKU).

...men det finns problem på arbetsmarknaden

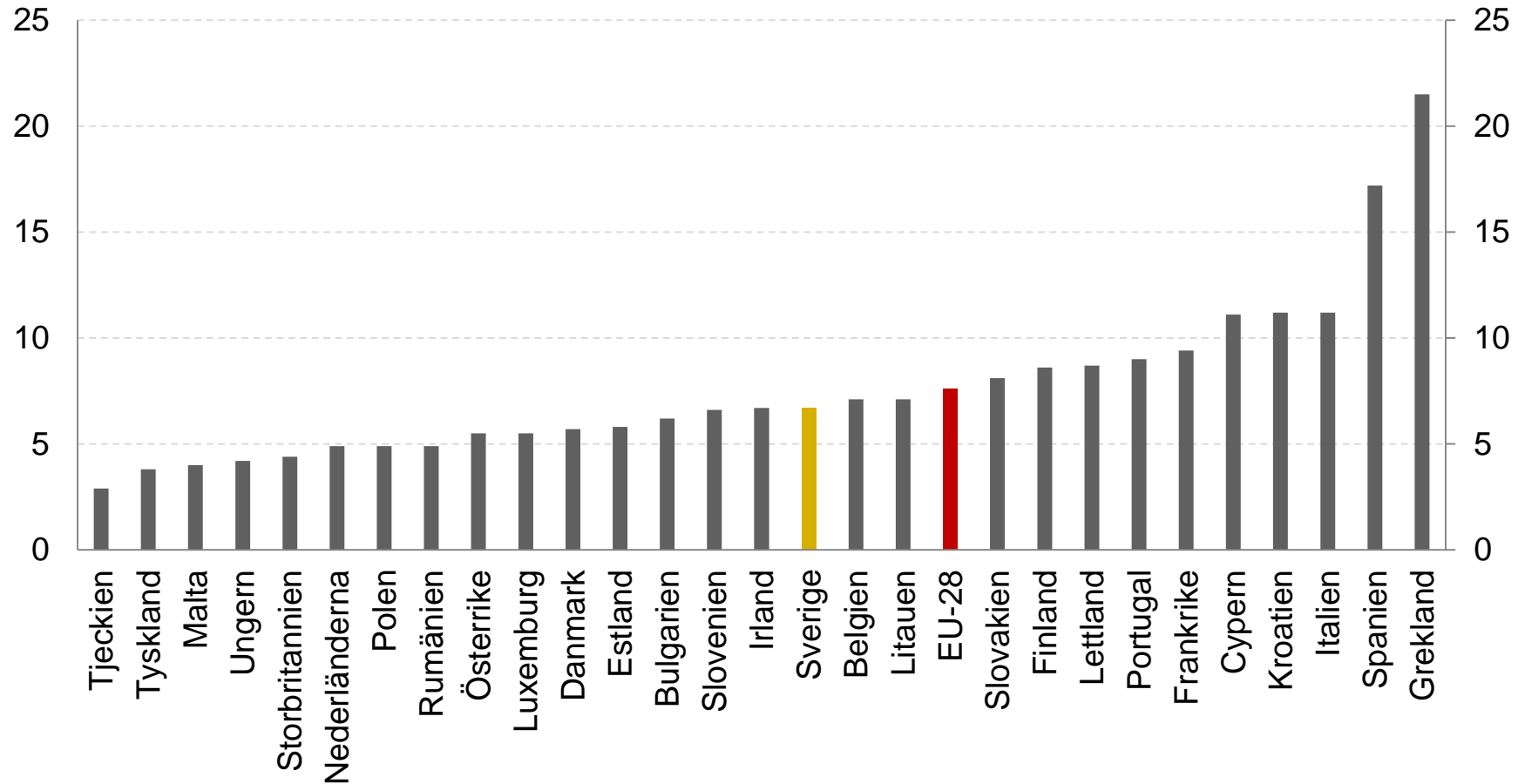
- Betydande skillnader i sysselsättning och arbetslöshet mellan inrikes- och utrikesfödda, i synnerhet utomeuropeiskt födda
- Det finns även stora skillnader mellan de som har låg utbildning och övriga
- Ett omfattande arbete återstår för att sänka trösklarna in på arbetsmarknaden och förbättra matchningen
- Det kvarstår ett behov av att parterna, utöver etableringsjobben, också öppnar upp för enkla jobb som inte är tidsbegränsade

Regeringen når inte sitt arbetslöshetsmål

- Vi bedömer att regeringen inte kommer att nå sitt mål om att Sverige ska ha lägst arbetslöshet i EU år 2020

Arbetslöshet i EU

Procent av arbetskraften

Källa: Eurostat.

Regeringen når inte sitt arbetslöshetsmål

- Vi bedömer att regeringen inte kommer att nå sitt mål om att Sverige ska ha lägst arbetslöshet i EU år 2020
- Regeringen borde omformulera sitt arbetslöshetsmål till separata mål som är nära kopplade till de problem som finns på den inhemska arbetsmarknaden

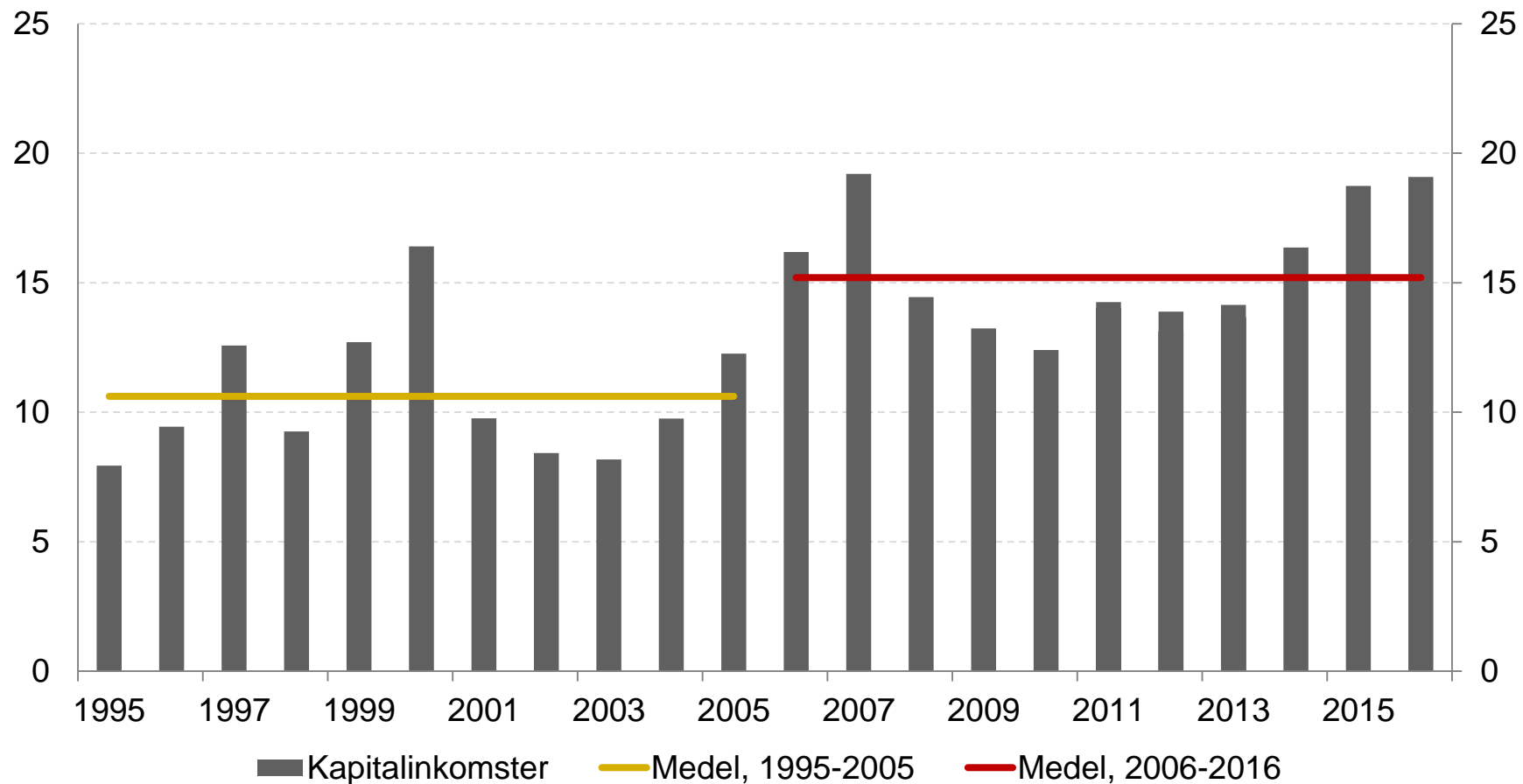
**Ändringar av kapitalbeskattningen har gynnat
höginkomsttagare**

Kapitalbeskattning och inkomstspridning

- Inkomstspridningen har ökat de senaste decennierna
 - kapitalinkomsterna har ökat och blivit mer koncentrerade till höga inkomstskikt
- En rad förändringar efter 1991 års skattereform
 - lägre genomsnittlig skatt på kapitalinkomster
 - större skillnader mellan skatten på olika slags kapitalinkomster
 - större asymmetri i förhållande till avdragsräntor
 - ändringarna har främst gynnat hushåll med höga inkomster

Kapitalinkomsternas betydelse har ökat

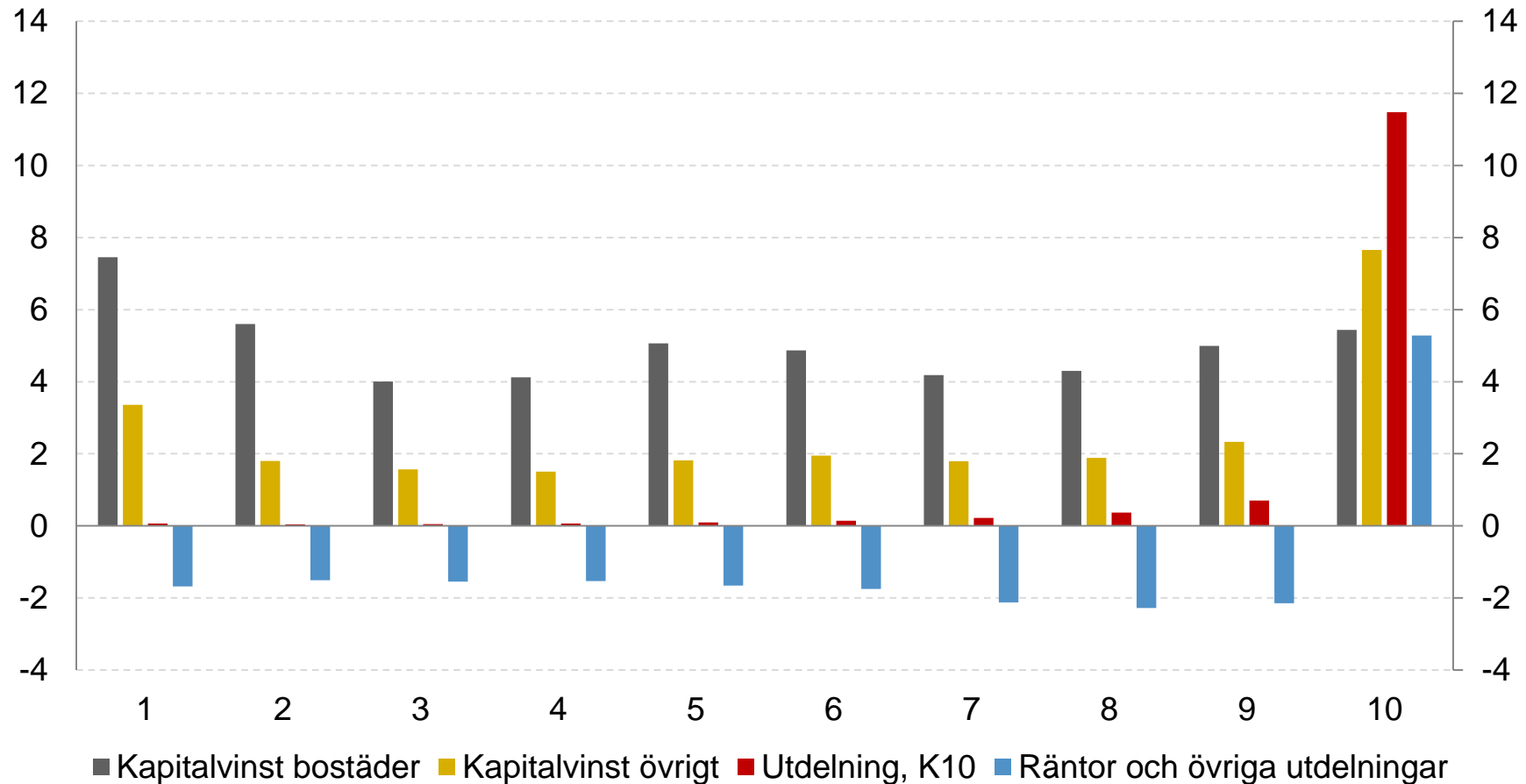
Andel av faktorinkomster, procent

Källa: SCB.

Kapitalinkomsterna är ojämnt fördelade

Procent av disponibel inkomst

Källa: SCB och egna beräkningar.

Kapitalbeskattningen och bostäder

- Förändringar av fastighetsbeskattningen 2007
 - ➔ sänkt löpande beskattning av fastigheter
 - ➔ skärpt beskattning av vinster på bostäder
 - ➔ detta har troligen bidragit till att minska rörligheten på bostadsmarknaden
- En kommande skattereform bör utformas så att skatten på bostäder i större utsträckning tas ut löpande i relation till bostadens värde och i mindre utsträckning på den realiserade kapitalvinsten

Tack!

Finanspolitiska rådets rapport 2018

17 maj 2018